

JAL-0041-133020

Seat No. _____

B. Ed. (Sem. II) (CBCS) (W.E.F.-2015-16) Examination

November – 2019

**CC-03 : Philosophical &
Sociological Foundation of Education**

Faculty Code : 0041

Subject Code : 133020

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૬
- ૧.૧ કેળવણીનો સંકુચિત અર્થ જણાવો.
૧.૨ બિનસાંપ્રદાયિકતાનો અર્થ આપો.
૧.૩ માનવ અધિકાર એટલે શું ? તે જણાવો.
૧.૪ મૂલ્ય એટલે શું ?
૧.૫ કેળવણીની ડૉ. રાધાક્રિષ્ણને આપેલી વ્યાખ્યા આપો.
૧.૬ લોકશાહીની અબ્રાહમ લિંકને આપેલી વ્યાખ્યા જણાવો.
૧.૭ આંતરરાષ્ટ્રીય સમજનો અર્થ આપો.
૧.૮ રાષ્ટ્રીય ઐક્ય એટલે શું ?
- ૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ૮ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : ૨૪
- ૨.૧ કેળવણીનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.
૨.૨ લોકશાહીનાં સામાજિક ધ્યેયો જણાવો.
૨.૩ શૈક્ષણિક તત્ત્વજ્ઞાનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
૨.૪ પ્રવર્તમાન સમયમાં બિનસાંપ્રદાયિકતાની જરૂરિયાત જણાવો.
૨.૫ શિક્ષણ સંબંધી કલમોની યાદી અને તેનું સ્પષ્ટીકરણ કરો.
૨.૬ પ્રકૃતિવાદીઓના મતે શિસ્તની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
૨.૭ સંસ્કૃતિ અને સભ્યતા વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
૨.૮ શાંતિ માટેની જરૂરિયાત વર્ણવો.
૨.૯ સંસ્કૃતિના સંદર્ભમાં શાલેય પ્રવૃત્તિઓની યાદી આપો.
૨.૧૦ ભારતીય સંસ્કૃતિના સંદર્ભમાં શિલ્પ અને સ્થાપત્ય સંલગ્ન વારસો સ્પષ્ટ કરો.

- ૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ૬ પ્રશ્નોના વિસ્તૃત જવાબ આપો : ૩૦
- ૩.૧ સ્વામી વિવેકાનંદના મતે શિક્ષણનાં ધ્યેયો, અભ્યાસક્રમ, અધ્યયન-અધ્યાપન પદ્ધતિની સવિસ્તર ચર્ચા કરો.
- ૩.૨ રાષ્ટ્રીય ઐક્ય વિકસાવવામાં શાળાની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
- ૩.૩ આદર્શવાદ અને વ્યવહારવાદ પૈકી તમે કોનું સમર્થન શા માટે કરો છો તે તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.
- ૩.૪ પ્રવર્તમાન સમયમાં સ્ત્રી કેળવણીને વ્યાપક બનાવવાના સંદર્ભમાં સરકારના પ્રયાસોનું મૂલ્યાંકન કરો.
- ૩.૫ મહાત્મા ગાંધીજીનું શિક્ષણ ચિંતન તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.
- ૩.૬ મૂલ્ય શિક્ષણના અભિગમો સવિસ્તર ચર્ચો.
- ૩.૭ વ્યવહારવાદના સંદર્ભમાં પરિચય, પુરસ્કર્તા, શિક્ષણનો અર્થ, ગુરુ-શિષ્ય સંબંધોનું વર્ણન કરો.
- ૩.૮ તત્ત્વજ્ઞાન અને કેળવણી વચ્ચેનો સંબંધ દર્શાવતા વિધાનો જણાવી તેનું સ્પષ્ટીકરણ કરો.

ENGLISH VERSION

- 1 Answer the following questions in brief : 16
- 1.1 Mention the narrow meaning of Teaching.
- 1.2 Give meaning of secularism.
- 1.3 What is meant by Human Rights ?
- 1.4 What is value ?
- 1.5 Define the definition given by Dr. Radhakrishnan of Teaching.
- 1.6 Tell the definition given by Abraham Lincoln of democracy.
- 1.7 Give the meaning of international understanding.
- 1.8 What is national integration ?
- 2 Answer any 8 questions of the following : 24
- 2.1 Specify the nature of education.
- 2.2 Reveal social goals of democracy.
- 2.3 Specify the concept of educational philosophy.
- 2.4 Recognize the need for secularism in the present times.

- 2.5 List and clarify the education-related articles.
- 2.6 Specify the concept of discipline in the opinion of naturalists.
- 2.7 Explain the difference between culture and civilization.
- 2.8 Describe the need for peace.
- 2.9 List of school activities in the context of culture.
- 2.10 Specify sculpture and architectural heritage in the context of Indian culture.

3 Answer any 6 questions in detail from the following : **30**

- 3.1 According to Swami Vivekananda, discuss the goals of education, curriculum, learning-teaching method.
- 3.2 Specify the school's role in developing national integration.
- 3.3 Describe which and why you support in idealism and pragmatism in your words.
- 3.4 Evaluate the government's efforts in relation to extending female education in the present times.
- 3.5 Describe Mahatma Gandhi's thoughts on education in your words.
- 3.6 Discuss in detail about Approaches to Value Education.
- 3.7 In the context of pragmatism, describe the introduction, the proponents, the meaning of education, the teacher-pupil relationship.
- 3.8 Explain how the statements related to the relationship between philosophy and education can be explained.
